

Handläggare
Michael Larsson
michael.larsson@bracke.se

Mottagare
Kommunstyrelsen

Parkeringsövervakning

Teknik- och infrastrukturavdelningens förslag till beslut

1. Kommunfullmäktige beslutar med stöd av 2 § Lagen om kommunal parkeringsövervakning (SFS 1987:24) att införa kommunal parkeringsövervakning i Bräcke kommun.
2. Bräcke kommun ska svara för parkeringsövervakning enligt områdeskarta med minst en parkeringsvakt.
3. Kommunstyrelsen får fatta beslut om ytterligare områden med kommunal parkeringsövervakning.

Sammanfattning av ärendet

Bräcke kommun har idag ingen parkeringsövervakning, det är endast polisen som kan utfärda böter. Trafiksäkerheten, framkomligheten och tillgängligheten måste ses över och förbättras. Det bör även eftersträvas att regler för parkering efterföljs. Ett arbete har påbörjats med att ändra lokala ordningsföreskrifter och i samband med det ses även en möjlighet att införa kommunal parkeringsövervakning med fastslagen felparkeringstaxa. Felparkeringstaxan antogs av kommunfullmäktige 13 april 2022, §15. I beslutet om parkeringsövervakning ska det enligt 2 § Lag om kommunal parkeringsövervakning m.m. (1987:24) framgå inom vilket område som övervakningen ska ske och det minsta antalet parkeringsvakter som behövs. Parkeringsövervakning kan komma att gälla kring fler vägar, tomtmarker och parkeringar runt om i kommunen, exempelvis runt skolor och förskolor och ej utföras i egen regi. För att underlätta och snabba på det arbetet bör kommunstyrelsen få besluta om ytterligare områden för parkeringsövervakning.

Delegationsordningen kommer att behöva ändras om beslutet antas, då det föreslås att chef för teknik-och infrastrukturavdelningen ska kunna förordna parkeringsvakter samt att kunna godkänna LTF:er (lokala trafikförordningar).

Beskrivning av ärendet

Det finns behov av att arbeta för bättre tillgänglighet, trafiksäkerhet och

framkomlighet i Bräcke samhälle. Till exempel parkerar fordon längs gator i tätorterna under långa perioder, vilket försvårar för kommunen att sköta drift och underhåll men även framkomligheten för bland annat gående. För att kommunen ska kunna bedriva kontroll av trafiksituationen krävs beslut om lokala trafikföreskrifter. Inom lokala trafikföreskrifter inkluderas även regler om parkering och parkeringsövervakning.

Bakgrund - Lokala ordningsföreskrifter och parkeringsregler

Möjligheten att införa parkeringsregler och parkeringsövervakning har uppkommit i och med att kommunen planerar att omarbeta de lokala ordningsföreskrifterna. Det arbetet inleddes under 2020, då allmänheten reagerat på bland annat tomgångskörning och felparkerade fordon.

Lokala ordningsföreskrifter är ett sätt för kommunen att skapa ordning på offentliga platser och se till att människors hälsa eller egendom inte kommer till skada, utöver vad som är reglerat i ordningslag (1993:1617). Parkeringsregler, eller lokala trafikföreskrifter om parkering, är en del av de lokala ordningsföreskrifterna.

Lokala trafikföreskrifter om parkering

De gemensamma bestämmelser för stannande och parkering som gäller för alla trafikanter i hela landet finns reglerat i trafikförordningen (1998:1276). Utöver dessa, mer eller mindre allmänt kända regler, kan kommunen även besluta om lokala trafikföreskrifter. I vissa fall får även kommunen ändra de regler som står i trafikförordningen, vilket är reglerat i 10 kap. i samma lag.

För att en kommun ska kunna besluta om lokala trafikföreskrifter (och parkeringsregler) krävs det att det finns en föreskrift om tätbebyggt område och att det är publicerad på Svensk trafikföreskriftssamling, STFS, en hemsida via Transportstyrelsen. En föreskrift kan gälla en viss väg/gata, en väg-/gatusträcka eller samtliga vägar/gator inom ett visst område. Den kan också gälla ett område eller en färdled i terräng. De lokala trafikföreskrifterna kan vara permanenta eller tillfälliga och gälla inom ett begränsat område eller på en särskild plats. Det är kommunen som tar beslut om föreskrifterna.

Några exempel på lokala trafikföreskrifter är

- hastighetsbegränsningar
- stopp- eller väjningsplikt där högerregeln annars gäller
- att en väg ska vara huvudled

- förbud mot omkörning
- förbud att stanna eller parkera
- avgiftsbelagd parkering

Lokala trafikföreskrifter – tätbebyggt område

Det är kommunen beslutar om lokala trafikföreskrifter inom tätbebyggt område. Vad som är tätbebyggt område beslutar varje kommun med utgångspunkt från kriterium som finns i trafikförordningen 10 kap. 9 §:

Ett område får förklaras vara tätbebyggt område om det har stads- eller bykaraktär eller annars har därmed jämförbart vägnät och bebyggelse.

Övrigt vägnät ansvarar Länsstyrelsen för. De sammanställer information om vägarna och skickar sedan i sin tur ut till Trafikverket, Transportstyrelsen, Försvarsmakten, Polismyndigheten och de myndigheter som har hand om väg- eller gatuhållningen (13 kap 1 § Trafikförordningen).

Undantag

Särskilda regler finns för personer med parkeringstillstånd för rörelsehindrade. Kommunen har rätt att själva utfärda dessa parkeringstillstånd. Ett tillstånd får bara utfärdas till en rörelsehindrad som har ett varaktigt funktionshinder som innebär att hen har väsentliga svårigheter att förflytta sig på egen hand. Tillståndet utfärdas antingen till personer som är rörelsehindrade som själva kör motorfordonet eller till rörelsehindrade som är passagerare och som regelbundet behöver hjälp av föraren utanför fordonet.

Frågor om parkeringstillstånd prövas av den kommun där sökanden är folkbokförd (eller där personen vistas, om hen inte är folkbokförd i Sverige). Utfärdandet sker på delegation till tjänsteperson i Bräcke.

Parkeringsövervakning

Om kommunen inför parkeringsövervakning kan kommunen själv besluta om parkeringsvakter behövs (Lag (1987:24) om kommunal parkeringsövervakning m.m.). Det ska synas i beslutet vilket område som gäller för parkeringsövervakningen och det minsta antal parkeringsvakter som krävs för området. Inriktning och omfattning av parkeringsövervakningen ska ske i dialog med polisen. Parkeringsövervakningen får bara utföras av parkeringsvakter som har genomgått lämplig utbildning för uppgiften. Det står kommunen fritt att välja

att ha egen personal eller hyra in från annan kommun eller via privat företag, men förordnande av rollen utfärdas av kommunen.

Parkeringsavgift

Möjligheten att ta ut avgift för parkering framgår av 2 § i lag (1957:259) om rätt för kommun att ta ut avgift för vissa upplåtelser av offentlig plats med mera. Lagen kallas i dagligt tal kommunala avgiftslagen och förkortas KAL. I 2 § 1 st. i lagen står:

I den omfattning som behövs för att ordna trafiken får en kommun ta ut ersättning i form av en avgift för rätten att parkera på offentliga platser som står under kommunens förvaltning och som kommunen har upplåtit för parkering.

Formuleringen "I den omfattning som behövs för att ordna trafiken..." är central för tillämpningen av lagen. Den innebär att avgifter bara får tas ut om det behövs för att ordna trafiken. På en villagata där det normalt finns gott om parkeringsutrymme är det inte möjligt att ta ut parkeringsavgifter, eftersom några sådana inte behövs för att ordna trafiken.

Formuleringen i lagen innebär också att kommunen inte får införa parkeringsavgifter med syfte att stärka kommunens ekonomi. Kommunen får inte tjäna pengar enligt kommunallagen, uppdraget kan snarare ses som ett myndighetsuppdrag med inriktning på samhällsservice. Det finns exempel på kommuner som i länsrätt/förvaltningsrätt fått underkänt på beslut om höjning av parkeringsavgifter på grund av att kommunen motiverade höjningen med "behov av ökade intäkter".

Däremot finns inget hinder för kommunen att fritt använda intäkterna för det ändamål som kommunfullmäktige bestämmer. Det finns alltså inget krav på någon koppling mellan kommunens intäkter av parkeringsavgifterna och kostnaderna för att anlägga och underhålla p-platserna.

Nuläge

Till en början kommer reglerna att gälla i Bräcke tätort (se bilaga områdeskarta). Det har påbörjats en genomlysning av gällande trafikföreskrifter i Bräcke tätort och att dessa överensstämmer med befintlig skyltning. Eventuellt kommer det behövas fler skyltar. Genomlysning och skyltning sker av extern part.

På parkeringarna utanför Bräcke Folkets Hus, vid Coop samt vid Ica är det idag tillåtet med två timmars parkering utan kostnad, enligt gällande trafikföreskrifter. P-skiva kommer att införas.

Själva parkeringsövervakningen kan som tidigare nämnts utföras av parkeringsvakter som får sitt förordnande från kommunen. I dagsläget planeras möjligheten att köpa in tjänsten från ett bevakningsföretag som redan har avtal med Bräcke kommun.

Politiska beslut i Bräcke

De lokala ordningsföreskrifter som är gällande i Bräcke antogs av kommunfullmäktige den 12 april 2000, § 13. Under 2020 inleddes arbetet med att se över regelverket och dess dokumentation, enligt samhällsbyggnadsutskottets beslut den 21 april 2020, § 19. I det nu gällande dokumentet finns inga regler om parkering eller parkeringsövervakning.

Samhällsbyggnadsutskottet beslutade den 5 oktober 2021, § 56, att en taxa för felparkering ska utformas, som en del av arbetet med de lokala trafikföreskrifterna. Taxan antogs av kommunfullmäktige den 13 april 2022, § 15.

Därefter har samhälls- och näringslivsutskottet, den 7 juni 2023, § 64, tagit beslut om att ge kommundirektören i uppdrag att ta fram beslutsunderlag för köp av tjänst för övervakning samt framtagande av trafikföreskrifter till kommunstyrelsen, som tar det ekonomiska beslutet.

Kommunstyrelsen behandlade ärendet om kommunal parkeringsövervakning i november 2022, § 130, och beslutade då att ärendet skulle återremitteras för att kompletteras med den löpande kostnaden.

Kommunens mål i relation till parkeringsövervakning

Parkeringsåtgärder kan utgöra ett styrmedel för att kunna nå olika mål i samhällsplaneringen för en kommun. Enligt Bräcke kommuns politiska mål framkommer det i mål nummer två att: ”*Bräcke kommuns tätorter och landsbygd ska vara tillgängliga, trygga och attraktiva*”. Kommunens invånare ska känna sig trygga och kunna ta sig fram på ett säkert sätt i trafiken. Det gäller oavsett hur du färdas i trafiken, som gående, med cykel, moped eller bil eller annat fordon.

Ekonomiska konsekvenser

Införandekostnad är beräknad till 145 000 kr enligt följande beräkning:

100 000 kr: genomlysning, inventering, framtagande av nya LTF:er, uppdatering av befintliga LTF:er, komplettering av skyltning inklusive skylt och montage (LTF= lokal trafikförordning).

40 000 kr: 10–12 stolpfundament inklusive montage och återställning.

5 000 kr: p-skivor.

Kostnaden kommer tas från verksamhet 25031 Gator och beräknas rymmas inom budget för 2024.

Månadskostnaden är beräknad till 11 900 kr för utförande av parkeringsövervakning. Intäkterna för parkeringsanmärkningarna tillfaller Bräcke kommun. Grundtanken är att intäkterna ska finansiera månadskostnaden för tjänsten, så det i slutändan blir ett nollsummespel enligt jämförelse med uppdrag i liknande kommuner. Bräcke kommun kommer även att ha möjlighet att styra kostnaderna med köp av mindre timmar.

Barnkonsekvensanalys

Förslaget förväntas i viss omfattning ha påverkan på barn och unga. Barn ska ha en god tillgänglighet och rörelsefrihet i gaturummet och det förutsätter att det är tryggt, säkert och att det finns utrymme för barn att gå och cykla i kommunen. Felparkerade bilar tar plats i det utrymmet samtidigt som parkering för nära övergångsställen och korsningar liksom på gångbanor är exempel som är direkt farlig för barn.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, 2024-03-01

Områdeskarta

Beslutet skickas till

Teknik- och infrastrukturavdelningen

Polisen

Michael Larsson

Gatuchef

Göran Bengtsson

Chef teknik- och
infrastrukturavdelningen